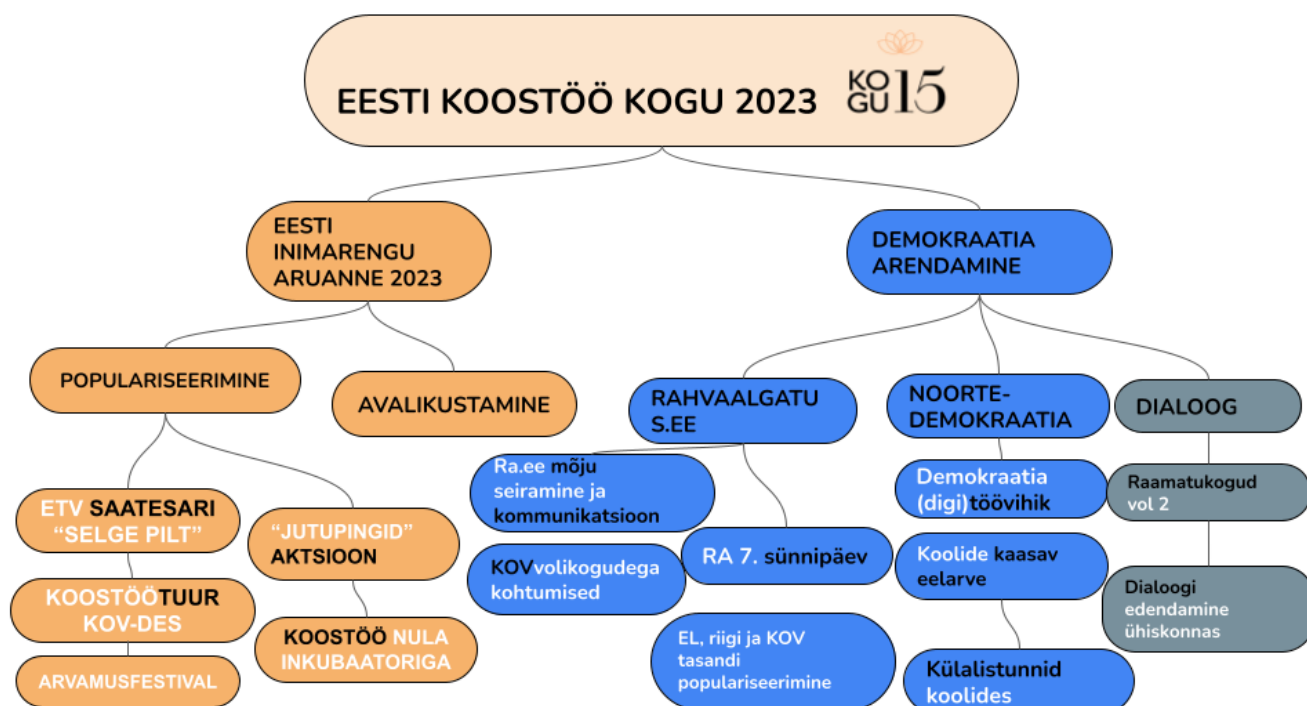

SA EESTI KOOSTÖÖ KOGU

2023. aasta tegevusplaan

Aasta põhieesmärgid:

1. Lansseerida Eesti inimarengu aruanne 2023 „Vaimne tervis ja heaolu“.
2. Korraldada inimarengu aruandest lähtuvaid erinevaid jätkutegevusi.
3. Korraldada Rahvaalgatus.ee seitsmenda sünnipäeva puhul koos partneritega osalusdemokraatia teemaline inspiratsioonipäev.
4. Tõhustada algatuste mõju seiramist ja organisatsioonisisest analüüsivõimekust ning suurendada algatuste teemalist kommunikatsiooni.
5. Viia koolide kaasava eelarve programm uutesse koolidesse ning populariseerida noortele suunatud demokraatia töövihikut.
6. Jätkata raamatukogudes dialoogi korraldamise koolitusprogrammi rakendamist ja leida viise, kuidas koolitus viia uute võrgustikeni.

Eesti Koostöö Kogu 2023. aasta märksõnad:

Eesti inimarengu aruanne, vaimne tervis ja heaolu, Rahvaalgatus.ee, demokraatia, arutelukultuur, e-osalus, koolide kaasav eelarve, demokraatiaharidus, kodanikuühiskond, koostöö, dialoog.

EESTI INIMARENGU ARUANNE 2023 „VAIMNE TERVIS JA HEAOLU“

Eesti inimarengu aruande esitlemine avalikkuses

2023. aasta tähtsündmusi on Eesti Koostöö Kogu jaoks vaimse tervise ja heaolu teemalise Eesti inimarengu aruande (EIA) esitlemine ning populariseerimine avalikkuses.

- jaanuar: kohtumine Riigikogu sotsiaalkomisjoniga, EIA meediaplaani koostamine koostöös Agenda PR-ga ja kõneisikute ettevalmistamine.
- Veebruar: aruande esitlemine ja arutelu Riigikogu suures saalis riiklikult olulise küsimusena.
- Veebruar: autorkonnale, koostööpartneritele ja EIA tegevmeeskonnale tänuürituse korraldamine koostöös Tallinna Ülikooliga.

EIA 2023 jätkutegevused ja populariseerimine

1. ETV saatesari „Selge pilt“

- Saatesari „Selge pilt“ võtab 2023. aasta kevadhooajal (märts- juuni) fookusesse vaimse tervise ennetuse ja edenduse teemad ning teeb seda toetudes Eesti inimarengu aruande raamistikule. Raamistik avab ennetuse ja edenduse võimalusi läbi eluviisi ja meid ümbritsevate keskkondade (füüsiline linnaruum/loodus; digikeskkond, psühhosotsiaalne keskkond).
- Saadete teemad: Laste ja noorte enesehool: Kool, kodu, sõbrad; Eluviis ja vaimne tervis vanemas eas. Üksildus; Töökeskkonna mõju vaimsele tervisele; Vaimset tervist mõjutav linnaruumist tulenev ebavõrdsus; Suhted erinevates peremudelites; Vaimset tervist toetav digikeskkond; Tõenduspõhine enesehool; Edukus kui hea vaimse tervise alus.
- Saatesari valmib Eesti Koostöö Kogu eestvedamisel ja koostöös Sotsiaalministeeriumi, Tervisearengu Instituudi ning Tervisekassaga. Rahastajad: Sotsiaalministeerium, Tervisearengu Instituut ning Tervisekassa.

2. KOV-tuur „Kuidas suurendada kohalikul tasandil vaimse tervise edendamise ja ennetamise alast koostööd?“. Tuur toimub koos Sotsiaalministeeriumiga.

EIA sisu viimine kohaliku tasandi protsessidesse ja otsustesse on Eesti Koostöö Kogule prioriteet. Seetõttu kutsume kokku regionaalsed koosloomelised kohtumised, kuhu on kaasatud erinevad ühingud, organisatsioonid, ametnikud, kes vaimse tervise teemadega kohalikul tasandil tegelevad. Eesmärk on avada vaimse tervise ennetuse ja edenduse võimalusi vaadates erinevaid keskkondi (EIA raamistik) ja teha seda lähtudes konkreetsest piirkonnast. Oluline on soodustada kohalikul tasandil osapoolte vahelist (sh avaliku ja vabakonna) tõhusamat koostööd, võrgustumist ja koostööst sündivat sotsiaalset innovatsiooni.

Kohtumiste koosloomelise formaadi aitab välja töötada väline partner.

Tuurile on kaasatud EIA peatoimetaja Merike Sisask.

Jaanuar: tuuri ettevalmistus, kohtumiste disainiprotsess

- Aprill - detsember: 5-7 regionaalset kohtumist (kohtumiste ettevalmistused, ruumide leidmine, info vahendus, kutsete saatmine jne.).
- Detsember: järeldused, edasise sammud

3. Koostöö Heateo sihtasutuse NULA inkubaatoriga.

NULA ehk ühiskondlike algatuste inkubaatori eesmärk on aidata leida LAHENDUSI ühiskondlikele kitsaskohtadele. Erinevate hooegade jooksul on inkubaatorisse valitud ka mitmeid vaimse tervise probleemidele lahendusi pakkuvaid teenuseid, programme (Jututaja, Köömen, Alustavat õpetajat toetav kool, Helge kool, Vaikuseminutid, Tagasi kooli jt).

Eesti Koostöö Kogu ja Heateo sihtasutuse ühine eesmärk on NULA 8. hooaja eel kutsuda inkubaatorisse kandideerima ideid, mis pakuvad lahendusi Eesti inimarengu aruandes teadlaste poolt esile tõstetud kitsaskohtadele. Taolise üleskutsega populariseerime EIA-t kui teaduspõhist sisendit sotsiaalsesse innovatsiooni ja kogukondlike teenuste loomisesse.

4. Jutupingi kampaania korraldamine

- Kampaania idee tuleneb EIA peatükist „Füüsiline keskkond ja vaimne tervis“ ja selle eesmärk on juhtida väikse aktsiooni abil tähelepanu üksildusele. Pink linnaruumis sümboliseerib nii head linnaruumi (EIA 2020), aga ka inimestevahelist (spontaanset) suhtlusvõimalust (EIA 2023). Mõlemad on heaolule tarviklikud. Eesti Koostöö Kogu eesmärk võiks olla kommunikatsiooni ja üleskutsega juhtida tähelepanu pingi sotsiaalsele tähendusele ja tuua nähtavale üksilduse probleem (eriti suuremates linnades ja naabruskondades). Pingikampaania võiks toimuda koostöös presidendiga.
- Jaanuar: koostööpartnerite leidmine ja kontseptisooni seadmine
- Märts: üleskutse korraldamine
- Mai-september: teostus
- Oktoober: järeldused

DEMOKRAATIA ARENDAMINE

Vastavalt Eesti Koostöö Kogu [põhikirjale](#) ja [Hartale 2021-2024](#) jätkab sihtasutus osalusportaali Rahvaalgatus.ee arendamist ja populariseerimist nii kohalikul kui riigi tasandil. Lisaks on EKK avatud valitsemise ja osalusdemokraatia eestkõneleja ja soodustaja, panustab noorte demokraatiaharidusse ja osalemisesse nii kooli kui ka kohalikus elus.

RAHVAALGATUS.EE

1. „Kohaliku osaluse võimalused“. Rahvaalgatus.ee 7. sünnipäeva tähistamine märtsis.

Eesti Koostöö Kogu jaoks on saanud traditsiooniks tähistada märtsis Rahvaalgatus.ee sünnipäeva kui demokraatia pidupäeva. 2023. aastal jätkame inspiratsioonipäeva vormis traditsiooni koostöös Siseministeeriumi, Rahandusministeerium ja Riigikantseleiga. Korraldame päeva, kus jagatakse parimaid näiteid 2022. aastast avatud valitsemise, kodanike kaasamise ja kohaliku dialoogi edendamisest.

2. Parandame algatuste mõju seiramist ja organisatsiooni sisest analüüsivõimekust. Suurendame kommunikatsiooni ja meediatööd.

Kuna portaali on turvaline, heas toonuses (2022. aastal tehtud turvatesti hinnangul) ja kodanike poolt aktiivses kasutuses, seab Eesti Koostöö Kogu endale 2023. aastal eesmärgiks parendada organisatsioonisisest algatuste mõju seiramist ja analüüsi. Selleks koostame jaanuaris endale mõju loomise ja strateegilise kommunikatsiooni teekaardi. Eesmärk on ka oma kanalites regulaarselt kommunikeerida algatuste ja vastuskirjade statistikat ja sisu ning luua meediakontaktid, kelle kaudu portaalis toimuvat avalikkuses suurema tähelepanu alla tuua.

3. Rahvaalgatus.ee koostöötur KOV-des

Jätkame külaskäike omavalitsustesse, kus on juba rahvaalgatuse menetletud. Eesmärk on tutvustada RA.ee tegevust, seniste KOV algatuste mõju ja häid näiteid ning uurida KOV vaatest KOV vajadusi ning protsessi kitsaskohti.

4. Euroopa Kodanikualgatuse populariseerimine

Eesti Koostöö Kogu demokraatia valdkonna ekspert täidab [Euroopa kodanikualgatuste](#) saadiku rolli. Saadikud on pärit üle Euroopa erinevatest organisatsioonidest, mis tegutsevad piirkondlikul, riiklikul või Euroopa tasandil ning millel kõigil on ühine eesmärk julgustada kodanikke poliitikas osalema. Saadikute roll on aidata kaasa Euroopa kodanikualgatuse võimalusest teabe levitamisele, arutelu edendamisele ja kodanike julgustamisele aktiivselt tegutsema teemade osas, millest nad hoolivad.

2023. aastal plaanime jätkata [EL tasandi osalusvõimaluste populariseerimist portaalis](#). Teeme kommunikatsiooni edukate Euroopa ülestest algatuste ja nende käekäigu kohta Euroopa Komisjonis, populariseerime RA.ee-sse loodud eesti keelset sisu ja saadiku rolli.

NOORTEDEMOKRAATIA EDENDAMINE

Eduka kodanikuühiskonna üheks eelduseks on oma õigusi tundvad ja teostada oskavad ühiskonnaliikmed. Kool on koht, kus noored saavad esimesed eduelamused demokraτίας osalemisest. Hea kool on kaasav, osalemist soodustav, märkamist ja loovust toetav. Just see tõttu panustab Eesti Koostöö Kogu ka noorte- ja koolidemokraatia arengutesse. 2023. aastal on eesmärk leida võimalike rahastusallikaid, et saaksime selle suunaga jätkata.

1. Koolide kaasav eelarve koostööprojekti jätkumine

Veebruaris lõpeb ACF rahastusel koolide kaasava eelarvestamise IV lend. Koostöös MTÜ Korruptsioonivaba Eestiga korraldame sel puhul koolidemokraatia teemalise inspiratsioonipäeva. 2023. aastal on eesmärk leida programmile ja välja töötatud materjalile püsiomanik. Selleks peame läbirääkimisi Eesti Õpilasesinduste Liidu ja HARNO-ga.

2. Demokraatia töövihiku lansseerimine ja tutvustamine.

2023. a veebruaris lansseerime Rahvaalgatus.ee juurde arendatud haridusliku ja [„Demokraatia töövihiku“](#) nimelise õpikeskkonna. Oleme kokku toonud kolm enda poolt välja arendatud digitaalset harjutust, kus noored saavad praktiseerida aktiivsele kodanikule olulisi digioskusi (digiallkirjastamise harjutus) ja proovida neid oskusi kasutades ka ise koolielus kaasa rääkida (koolide kaasava eelarve keskkond, õpilasesinduste e-valimiste keskkond) ning muutusi luua. Keskkond võimaldab elavdada demokraatiaõpet näiteks kooli ühiskonnaõpetuse ainetundides, projektõppe-põhiselt või lõimida mitte-formaalse õppega noorsootöös. Need oskused toetavad noorte osalust nii koolielus kui ka kohalikul ja riiklikul tasandil. Populariseerimisel teeb EKK koostööd teiste demokraatiaharidust edendavate vabaühendustega, noorteorganisatsioonidega,

erinevate õpetajaid ja koolijuhte ühendavate seltside ning avalike haridus- ja noortevaldkonna institutsioonidega.

3. HARNO-ga koostöö noortevaldkonna digihüppe ja “noorte Rahvaalgatus.ee” teemadel.

DIALOOGI JA KOOSTÖÖKULTUURI EDENDAMINE

- Veebruar: „Dialoogid raamatukogus“ käsiraamatu esitlemine ja populariseerimine. Esmakordne põhjalik dialoogi korraldamise praktiline juhendmaterjal on läbi proovitud pilootprogrammis osalenud raamatukogude poolt ja selle eesmärk on julgustada ka teisi raamatukogusid omal käel kohalikke dialooge korraldama. Käsiraamat ilmub Eesti Koostöö Kogu, raamatukogude aasta ja Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu koostöös. Selle koostab ekspert ja koolitaja Piret Jeedas.
- 2023. aastal on EKK eesmärk viia teist korda läbi raamatukogudele suunatud uudne koolitusprogramm „Kohalike dialoog kohalikus raamatukogus“. See saab võimalikuks kui programmi ellu viimist toetab Eesti Kultuuriministeerium. Lisaks on plaan leida koolitusprogrammile uusi sihtgrupe ja leida võimalikke lisa rahastajaid.
- Aprill-mai: EKK 15 raames toimunud dialoogi ja koostöö parendamise ideekorje analüüs ja kommunikatsioon.

ORGANISATSIOONI ARENDAMINE JA TÖÖ KOOSTÖÖVÕRGUSTIKUGA

- Eesmärk on kasvatada EKK nähtavust ja ekspertsust, hoida oma kanalid hea sisuga ja tähtsustada head partnerlust ja koostööd.
- Eesmärk on igakuiselt hoida oma koostöövõrgustikku kursis EKK tegevustega
- Kaasata võrgustiku liikmeid EKK projektidesse ja kutsuda erinevatele üritustele
- Kutsuda üles võrgustiku liikmeid populariseerima ja kasutama enda tegevustes EIA 2023 sisu.